

गोंय विद्यापीठ

ताळगांव पठार,

गोंय - ४०३ २०६

फोन : +९१-८६६९६०९०४८

(Accredited by NAAC)

ATMANIRBHAR BHARAT
SWAYAMPURNA GOA

Goa University

Taleigao Plateau, Goa-403 206

Tel : +91-8669609048

Email : registrar@unigoa.ac.in

Website : www.unigoa.ac.in

GU/Acad –PG/BoS -NEP/2025-26/181

Date: 27.06.2025

CIRCULAR

The Academic Council & Executive Council of the University has approved Ordinance OA-35A relating to PG Programmes offered at the University campus and its affiliated Colleges based on UGC 'Curriculum and Credit Framework for Postgraduate Programmes'. Accordingly, the University has proposed introduction of Ordinance OA-35A from the Academic year 2025-2026 onwards.

The Programme structure and syllabus of Semester I and II of the **Master of Arts in Marathi** Programme approved by the Academic Council in its meeting held on 13th & 14th June 2025 is attached.

The Dean & Vice-Dean (Academic) of the Sheno Goembab School of Languages and Literature and the Principals of the affiliated Colleges offering the **Master of Arts in Marathi** Programme are requested to take note of the above and bring the contents of the Circular to the notice of all concerned.

(Ashwin V. Lawande)
Deputy Registrar – Academic

To,

1. The Dean, Sheno Goembab School of Languages and Literature, Goa University.
2. The Vice-Dean (Academic), Sheno Goembab School of Languages and Literature, Goa University.
3. The Principals of Affiliated Colleges offering the Master of Arts in Marathi Programme.

Copy to:

1. Chairperson, BoS in Marathi, Goa University.
2. Programme Director, M.A. Marathi, Goa University.
3. Controller of Examinations, Goa University.
4. Assistant Registrar Examinations (PG), Goa University.
5. Director, Directorate of Internal Quality Assurance, Goa University for uploading the Syllabus on the University website.

GOA UNIVERSITY

MASTER OF ARTS IN MARATHI

(Effective from the Academic Year 2025 -2026)

ABOUT THE PROGRAMME

The M.A. in Marathi is a two-year postgraduate programme that provides a deep and multidisciplinary understanding of Marathi language, literature, and culture. It covers key areas such as Grammar and Linguistics, Theory of Literature, Translation Studies, Medieval and Modern Literature, Christian Marathi Tradition of 17th Century Goa, Dalit, Adiwasi, Feminist, Folk Literature, and Science Fiction in Marathi.

The programme also includes practical components like Computer Applications in Marathi, Spoken Marathi Course, aimed at enhancing digital and oral communication skills.

This course prepares students for careers in teaching, research, translation, media, and cultural studies, while also encouraging critical thinking, literary analysis, and language proficiency.

OBJECTIVES OF THE PROGRAMME

1. To promote research aptitude and academic writing in the field of Marathi studies.
2. To provide in-depth knowledge of Marathi language and literature, from ancient times to contemporary periods including socio-cultural and historical contexts of Marathi literary traditions Dalit, Adiwasi, folk, and regional literature.
3. To develop critical and analytical skills through the study of literary theories and genres.
4. To develop critical and analytical skills in Marathi Grammar and Linguistics.
5. To encourage translation skills and comparative literary analysis between Marathi and other language and to develop computers and digital tools for studying and working with Marathi language and literature.
6. To enhance oral and communicative skills in Marathi language.
7. To prepare students for careers in academia, publishing, media, cultural institutions, and public service by equipping them with both traditional and contemporary knowledge systems.

PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSO)	
PSO 1.	Students will be trained in research methodology, data collection, project writing, and referencing techniques, enabling them to undertake independent, interdisciplinary and comparative research in literature and culture, in areas such as translation studies, linguistics, medieval and modern literature, folk literature and marginalized voices in Marathi literature.
PSO 2.	Students will understand the history of Marathi language and literature, including its major periods, important writers, and literary movements and explore and engage with diverse literary traditions, including Dalit, Adivasi, Folk, and Christian Marathi literature, as well as modern genres like Science Fiction, Humour writing and children's literature.
PSO 3.	Students will study and apply various Indian and Western literary theories—such as cultural, sociological, psychological, feminist, environmental (eco-critical), and humour studies—to analyze Marathi literary texts, with a focus on diverse voices from Dalit, tribal, rural, Goan, and metropolitan contexts, encouraging a deeper understanding of literature in relation to society, ideology, and culture.
PSO 4.	Students will develop an in-depth understanding of Marathi grammar and linguistic principles and will be able to apply them effectively in the analysis, interpretation, and teaching of the language, including areas such as phonetics, morphology, syntax, and semantics.
PSO 5.	Students will explore how Marathi literature transforms across different media and forms (Trans-Form and Trans-Media), and develop skills in creative writing, translation, journalism, and cultural studies. This interdisciplinary approach prepares students for careers in teaching, research, various forms of media, publishing, cultural sectors, and public service.
PSO 6.	Develop proficiency in Professional Marathi, including formal writing, editing, documentation, and media communication relevant to academic, administrative, and creative fields. Gain practical digital literacy through computer applications in Marathi, enabling students to use typing tools, corpus analysis, and digital publication platforms.
PSO 7.	Through courses in creative writing, street plays, and travel literature, students will engage in creative expression and apply literary techniques in practical and performative contexts.

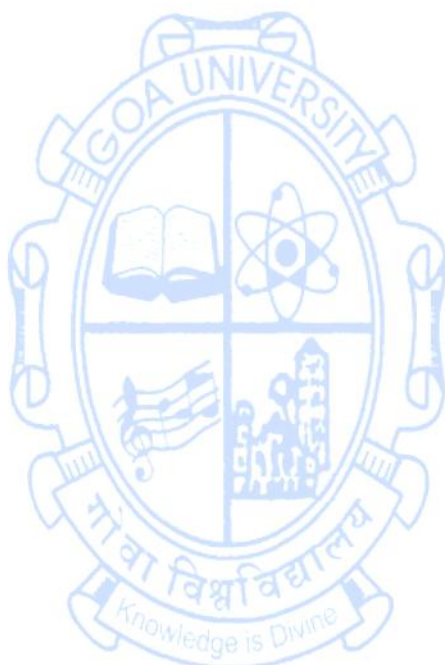
PROGRAMME STRUCTURE

Master of Arts in Marathi Effective from Academic Year 2025-26

SEMESTER I				
Discipline Specific Core (DSC) Courses (16 credits)				
Sr. No.	Course Code	Title of the Course	Credits	Level
1	MAR-5000	मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचाराचा अभ्यास (Study of the Review of Marathi Grammar)	4	400
2	MAR-5001	साहित्यसिद्धांत (Theory of Literature)	4	400
3	MAR-5002	आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास: १८१८ ते २०२० (History of Modern Marathi Literature: 1818 to 2020)	4	400
4	MAR-5003	गोमंतकीय मराठी साहित्याचा अभ्यास (Study of Goan Marathi Literature)	4	400
Total Credits for DSC Courses in Semester I			16	
Discipline Specific Elective (DSE) Course (4 credits)				
Sr. No.	Course Code	Title of the Course	Credits	Level
1	MAR-5201	१९६० नंतरचे मराठी साहित्य (Marathi Literature Post 1960)	4	400
2	MAR-5202	आधुनिक मराठी साहित्यिकाचा अभ्यास - रणजित देसाई (Study of A Modern Marathi Author – Ranjit Desai)	4	400
3	MAR-5203	मराठीतील दलित साहित्याचा अभ्यास (Study of Dalit Literature in Marathi)	4	400
4	MAR-5204	मराठीतील नियतकालिकांचा अभ्यास (Study of Periodicals in Marathi)	4	400
Total Credits for DSE Courses in Semester I			4	
Total Credits in Semester I			20	

Semester II				
Discipline Specific Core (DSC) Courses				
Sr. No.	Course Code	Title of the Course	Credits	Level
1	MAR-5004	भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा (Linguistics and Marathi Language)	4	500
2	MAR-5005	मराठी लोकसाहित्याचा अभ्यास (Study of Marathi Folklore)	4	500
3	MAR-5006	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास - नाटक (Form of Literature – Drama)	4	500
4	MAR-5007	मध्ययुगीन मराठी साहित्यकृतींचा अभ्यास (Study of Medieval Marathi Texts)	4	500
Total Credits for DSC Courses in Semester II			16	
Discipline Specific Elective (DSE) Courses (4 credits)				
Sr. No.	Course Code	Title of the Course	Credits	Level
1	MAR-5205	मराठीतील विनोदी साहित्याचा अभ्यास (Study of Humour Literature in Marathi)	4	400
2	MAR-5206	मराठीतील आदिवासी साहित्याचा अभ्यास (Study of Tribal Literature in Marathi)	4	400
3	MAR-5207	१७ व्या शतकातील गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा अभ्यास (Study of 17th century Goan Christian Marathi Literature)	4	400
4	MAR-5208	१९९० नंतरचे मराठी साहित्य (Marathi Literature Post 1990)	4	400
Total Credits for DSE Courses in Semester II			4	
Total Credits in Semester II			20	

Blooms Taxonomy Cognitive Levels	
Cognitive Level	Notations
K1	Remembering
K2	Understanding
K3	Applying
K4	Analyzing
K5	Evaluating
K6	Create

SEMESTER I

Discipline Specific Core Courses

Title of the Course	मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचाराचा अभ्यास (Study of the Review of Marathi Grammar)
Course Code	MAR-5000
Number of Credits	04
Theory/Practical	4T
Level	400
Effective from AY	2025-26
New Course	No
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No
Pre-requisites for the Course:	Nil
Course Objectives:	1. मराठी व्याकरण लेखन परंपरेचा परिचय करून देणे. 2. मराठी वर्णविचार, शब्दजातीविचार, विभक्तीविचार, वाक्यविचार आणि प्रयोगविचार या मूलभूत व्याकरणविषयक घटकांची ओळख करून देणे. 3. मराठी व्याकरणासंबंधी विविध व्याकरणकारांच्या मतमतांतरांची माहिती करून देणे. 4. मराठी व्याकरणावर संस्कृत व इंग्रजी व्याकरणाच्या झालेल्या प्रभावाचा अभ्यास करणे. 5. मराठी व्याकरणातील त्रुटी ओळखून सुधारणा करण्याची क्षमता विकसित करणे.

	6. मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचारांची दिशा स्पष्ट करणे.			
Course Outcomes:		Mapped to PSO		
	CO 1. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरण लेखन परंपरेचा परिचय होईल.	PSO 4		
	CO 2. विद्यार्थ्यांना मराठी वर्णविचार, शब्दजातीविचार, विभक्तीविचार, वाक्यविचार आणि प्रयोगविचार या मूलभूत व्याकरणविषयक संकल्पनांची ओळख होईल.	PSO 2, PSO 4		
	CO 3. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरणासंबंधी विविध व्याकरणकारांच्या मतमतांतरांची माहिती होईल.	PSO 2, PSO 4		
	CO 4. विद्यार्थ्यांना संस्कृत व इंग्रजी व्याकरणाचा मराठी व्याकरणावर झालेला प्रभाव स्पष्ट होईल.	PSO 4		
	CO 5. विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी व्याकरणातील त्रुटी ओळखून सुधारणा करण्याची क्षमता विकसित होईल.	PSO 1, PSO 2, PSO 4		
	CO 6. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचारांची दिशा स्पष्ट होईल.	PSO 1, PSO 2, PSO 4		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module1:	1. मराठी व्याकरण : तात्त्विक विचार 1.1. मराठी व्याकरणाची परंपरा 1.2. संस्कृत व इंग्रजी व्याकरणाचा मराठी व्याकरणावरील प्रभाव	15	CO 1, CO 4	K1, K2
Module2:	2. वर्णविचार व शब्दजातीविचार 2.1. वर्णविचार : वर्णमालेच्या पुनर्विचाराची आवश्यकता 2.1.1. वर्णांचे उच्चारभेद 2.1.2. स्वरांच्या ऱ्हस्व-दीर्घत्वामागील तत्त्वे 2.1.3. वर्णसंख्या, बाराखडीचे स्वरूप	15	CO 2, CO 3, CO 4	K1, K2, K4, K5

	2.2. शब्दजाती: विचार आणि पुनर्विचार 2.2.1. नाम 2.2.2. सर्वनाम 2.2.3. विशेषण 2.2.4. क्रियाविशेषण 2.2.5. शब्दयोगी व केवलप्रयोगी अव्यय			
Module3:	3. विभक्तीविचार, क्रियापदविचार व प्रयोगविचार 3.1. विभक्तीविचार 3.1.1. प्रत्ययावरून की अर्थावरून: मतमतांतरे 3.1.2. विभक्तीची संख्या: मतमतांतरे 3.2. क्रियापदविचार (आख्यातविचार) 3.2.1. क्रियापदविचार: काल व अर्थावरून की प्रत्ययावरून 3.2.2. संयुक्त क्रियापद 3.2.3. शक्य व प्रयोजक क्रियापद 3.3. प्रयोगविचार 3.3.1 कर्ता 3.3.2 कर्म व पूरक यामधील वेगळेपणा	15	CO 2, CO 3, CO 4	K1, K2, K4, K5
Module 4:	4. वाक्यविचार व मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचाराची दिशा 4.1 वाक्यविचार 4.1.1 वाक्यपृथक्करण	15	CO 2, CO 3, CO 4,	K1, K2, K3, K4, K5

	4.1.2. वाक्यातील शब्द चालविणे व त्यांची युक्तायुक्तता 4.2 मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचाराची दिशा 4.2.1. मराठी व्याकरणासाठी आधार भाषा: प्रमाण की बोली? 4.2.2. मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचाराची गरज		CO 5, CO 6	
Pedagogy:	व्याख्यान, गटचर्चा, सादरीकरण, मुलाखती, चर्चासत्रे इत्यादी.			
References/ Readings:	1. आचार्य, म. ना. <i>मराठी व्याकरणविवेक</i>. संजय प्रकाशन, १९९०. 2. अर्जुनवाडकर, कृष्ण श्री. <i>मराठी व्याकरण वाद आणि प्रवाद</i>. सुलेखा प्रकाशन, १९८७. 3. अर्जुनवाडकर, कृष्ण श्री. <i>मराठी व्याकरणाचा इतिहास</i>. मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ, १९९१. 4. गोखले, द. ना. <i>शुद्धलेखनविवेक</i>. सोहम प्रकाशन, १९९३. 5. गोविलकर, लीला. <i>मराठीचे व्याकरण</i>. मेहता पब्लिशिंग हाऊस, २००६. 6. दामले, मोरो केशव. <i>शास्त्रीय मराठी व्याकरण</i>. रघुनाथ दामोदर यंदे प्रकाशन, १९६५. 7. दीक्षित, प्र. ना. <i>मराठी व्याकरण: काही समस्या</i>. फडके बुक सेलर, १९८०. 8. मंगळूरकर, अरविंद. <i>मराठी व्याकरणाचा पुनर्विचार</i>. पुणे विद्यापीठ, १९७८. 9. वाळंबे, मो. रा. <i>मराठी व्याकरण</i>. नितीन प्रकाशन, २००७.			

Title of the Course	साहित्यसिद्धांत (Theory of Literature)
Course Code	MAR- 5001
Number of Credits	4
Theory/Practical	4T
Level	400
Effective from AY	2025-2026
New Course	No
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No
Pre-requisites for the Course:	Nil
Course Objectives:	1. भारतीय आणि पाश्चात्य साहित्यसिद्धांतांची मूलभूत संकल्पना समजून घेणे. 2. साहित्यकृतींचे विश्लेषण आणि मूल्यांकन करण्याची क्षमता वाढविणे. 3. विद्यार्थ्यांना साहित्याचे मूल्य, त्याचा सामाजिक, सांस्कृतिक संदर्भ यावर विचार करायला प्रवृत्त करणे. 4. साहित्यिक वाद, विचारधारा आणि साहित्यसिद्धांत समजावून विद्यार्थ्यांना त्याचे महत्त्व स्पष्ट करणे.

Course Outcomes:		Mapped to PSO		
	CO 1. विद्यार्थी साहित्यसिद्धांतातील मूलभूत संकल्पना, संज्ञा व प्रमुख सिद्धांतवेत्ते आणि त्यांचे विचार स्पष्टपणे सांगू शकतील.	PSO3		
	CO 2. विद्यार्थी विविध साहित्यसिद्धांतांमधील तत्वे समजून मांडू शकतील.	PSO3		
	CO 3. विद्यार्थी दिलेल्या कोणत्याही साहित्यकृतीवर विशिष्ट साहित्यसिद्धांत वापरून उपयोजन करू शकतील.	PSO3		
	CO 4. विद्यार्थी साहित्यिक संकल्पना व सिद्धांतांचे सखोल विश्लेषण करून त्यामधील अंतर्गत संबंध स्पष्ट करू शकतील.	PSO3		
	CO 5. विद्यार्थी विविध साहित्यसिद्धांतांच्या प्रभावशीलतेचे परीक्षण करून त्यांच्या मर्यादा आणि सामर्थ्य यांचे मूल्यमापन करू शकतील.	PSO3		
	CO 6. विद्यार्थी स्वतःच्या भाषेत कोणत्याही साहित्यसिद्धांतावर आधारित लघु शोधनिबंध तयार करू शकतील.	PSO2, PSO3		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. साहित्याची प्रकृती 1.2 ललित व ललितेतर साहित्य 1.3 साहित्यकृतीतील कलात्मकता व रंजकता 1.4 साहित्यनिर्मिती व आस्वाद यातील कल्पनाशक्तीचे कार्य 1.5 रससिद्धांत, भावनाजागृतीचा सिद्धांत, कॅथार्सिसचा सिद्धांत, प्रेरणा संतुलनाचा सिद्धांत	15	CO1, CO2, CO3	K1, K2
Module 2:	2. साहित्याचे प्रयोजन 2.1 भारतीय प्रयोजन	15	CO2, CO3, CO5	K2, K5

	2.2 पाश्चिमात्य प्रयोजन			
Module 3:	3. साहित्यातील प्रवृत्ती व विचारधारा 3.1 साहित्यातील संप्रदाय - अभिजातवाद, सौंदर्यवाद, वास्तववाद, अतिवास्तववाद, अस्तित्ववाद, आधुनिकतावाद	15	CO2, CO3, CO4	K2, K4
Module 4:	4. साहित्याचे मूल्यमापन 4.1 साहित्यिक मूल्यांचे प्रकार -सौंदर्यात्मक मूल्य, नैतिक मूल्य, सामाजिक मूल्य, ऐतिहासिक मूल्य 4.2 साहित्यिक मूल्यमापनाचे निकष 4.2.1 साहित्यिक समीक्षा व मूल्यमापन 4.2.2 साहित्य मूल्यमापनाच्या मर्यादा	15	CO3, CO5, CO6	K3, K5, K6
Pedagogy:	व्याख्याने, चर्चासत्रे, वाचन व विश्लेषण, पॉवर पॉइंट सादरीकरण, प्रकल्प कार्य व गट सादरीकरण, आंतरजाल स्रोतांचा वापर.			
References/ Readings:	- करंदीकर, गो. वि. <i>अरिस्टॉटलचे काव्यशास्त्र</i>. मौज प्रकाशन, मुंबई, १९७८. - रसाळ, सुधीर. <i>कविता आणि प्रतिमा</i>. मौज प्रकाशन, मुंबई, १९८२. - रेगे, पु. शि. <i>छांदसी</i>. मौज प्रकाशन, मुंबई, १९६८. - धायगुडे, सुरेश. <i>पाश्चात्य साहित्यशास्त्र सिद्धांत व संकल्पना</i>. निर्भय प्रकाशन, पुणे, १९९०. - शिरवाडकर, के. रं. <i>मार्क्सवादी साहित्य विचार</i>. कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९८०. - मेदकर, प्रकाश, संपादक. <i>मूल्यसंकल्पना आणि साहित्यविचार</i> (डॉ. बाळकृष्ण कवठेकर गौरवग्रंथ). १९९८. - जाधव, रा. ग. <i>वाङ्मयीन आकलन</i>. वाङ्मय सेवा प्रकाशन, नाशिक, २००६. - रायकर, सीताराम, यादव आनंद, टापरे पंडित, आणि पुंडे द. दि., संपादक. <i>वाङ्मयीन वाद: संकल्पना आणि स्वरूप</i>. मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, १९९० - हातकणंगलेकर, म. द., संपादक. <i>वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र</i>. अभिजात प्रकाशन, कोल्हापूर, १९८१.			

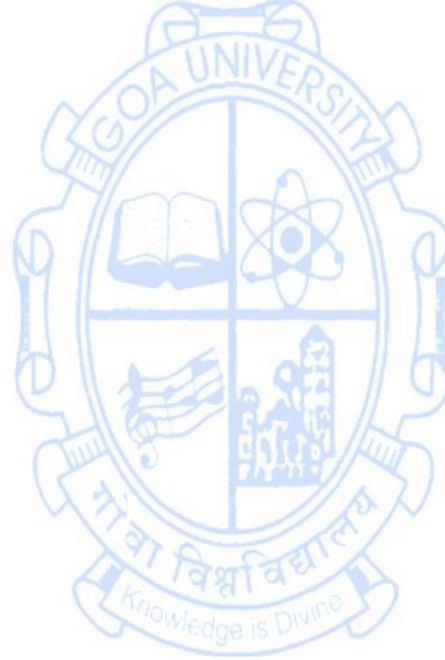
10. पाटील, गंगाधर. *समीक्षेची नवी रूपे*. मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई, १९८१ .
11. कुळकर्णी, वा. ल. *साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा*. पॉप्युलर प्रकाशन, पुणे, १९७५ .
12. भागवत, श्री. पु., रसाळ सुधीर, पाडगावकर मंगेश, तेंडुलकर शिल्पा, आणि कीर्तने अंजली , संपादक. *साहित्य: अध्यापन व प्रकार*. पॉप्युलर प्रकाशन, पुणे, १९८७ .
13. शिरवाडकर, के. रं. *साहित्य वेध*. मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, १९९८ .
14. पाटणकर, वसंत. *साहित्यशास्त्र: स्वरूप व समस्या*. पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २०११ .
15. मालशे, स. गं. *साहित्य सिद्धांत*. महाराष्ट्र साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९८२ .
16. नेमाडे, भालचंद्र. *साहित्याची भाषा*. साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, १९८७ .
17. ढवळे, वि. ना. *साहित्याचे तत्त्वज्ञान*. कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९८४ .
18. थोरात, हरिश्चंद्र. *साहित्याचे संदर्भ*. मौज प्रकाशन, मुंबई, २००५ .
19. मर्ढेकर, बा. सी. *सौंदर्य आणि साहित्य*. मौज प्रकाशन, मुंबई, १९९२ .

Title of the Course	आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास: १८१८ ते २०२० (History of Modern Marathi Literature: 1818 to 2020)	
Course Code	MAR- 5002	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	400	
Effective from AY	2025-2026	
New Course	Yes	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	Nil	
Course Objectives:	1. विद्यार्थ्यांना वाङ्मयीन इतिहासाच्या लेखनामागील दृष्टिकोन समजावून देणे 2. वाङ्मयीन इतिहास लेखनाची आवश्यकता विद्यार्थ्यांच्या लक्षात आणून देणे. 3. विद्यार्थ्यांना वाङ्मय निर्मितीमागील विविध प्रेरणांची ओळख करून देणे. 4. विद्यार्थ्यांना वाङ्मयीन इतिहासातील विविध प्रवृत्ती व प्रवाहांचा परिचय करून देणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO

	CO 1. विद्यार्थ्यांना वाङ्मयीन इतिहासाच्या लेखनामागील दृष्टिकोन समजतील.		PSO 2	
	CO 2. विद्यार्थ्यांना वाङ्मयीन इतिहास लेखनाची आवश्यकता लक्षात येईल.		PSO 2	
	CO 3. विद्यार्थ्यांना वाङ्मय निर्मितीमागील विविध प्रेरणांची ओळख होईल.		PSO 2, PSO 3	
	CO 4. विद्यार्थ्यांना वाङ्मयीन इतिहासातील विविध प्रवृत्ती व प्रवाहांचा परिचय होईल.		PSO 2, PSO 3	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना व आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा प्रारंभकाल (१८१८-१९२०) 1.1 इतिहास आणि वाङ्मयेतिहास: संकल्पना, स्वरूप आणि उद्दिष्टे 1.2 इंग्रजी राजवट आणि वाङ्मयीन परिवर्तने - नियतकालिकांचा उदय आणि भाषांतरीत वाङ्मय 1.3 आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा प्रारंभकाल - निबंध, नाटक, कविता, कथा, कादंबरी	15	CO 1, CO 2, CO 3	K1, K2
Module 2:	2. स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप १९२०-१९४७ (कविता, कथा, कादंबरी, नाटक, ललित निबंध)	15	CO 1, CO2, CO3	K1, K2
Module 3:	3. स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप आणि प्रवाह (१९४७-१९९०) 3.1 स्वातंत्र्योत्तर कालखंडातील महत्त्वाची परिवर्तने आणि वाङ्मयनिर्मितीवरील परिणाम 3.2 नवसाहित्य आणि साहित्य चळवळी 3.3 विविध साहित्यप्रकारांतील आशय आणि अभिव्यक्ती यांत झालेली परिवर्तने	15	CO 1, CO 2, CO 3	K2, K3, K4, K5
Module 4:	4. नव्वदोत्तर कालखंडातील मराठी वाङ्मय आणि परिवर्तने (१९९०-२०२०) 4.1 जागतिक परिवर्तने आणि त्याचे साहित्यनिर्मितीवरील परिणाम 4.2 नव्वदोत्तर कालखंडातील विविध साहित्यप्रकारांतील आशय आणि अभिव्यक्ती यांत झालेली परिवर्तने	15	CO1,CO2, CO3, CO4	K3, K4, K5, K6

Pedagogy:	व्याख्यान, चर्चासत्र, गटचर्चा, स्वाध्याय, पॉवर पॉइंट सादरीकरण इत्यादी.
References/ Readings:	१. देशमुख, उषा, संपादक. वाङ्मयाच्या कालखंडाचा अभ्यास. स्नेहवर्धन प्रकाशन, १९९४. २. कुलकर्णी, गो. म., आणि दत्तात्रय पुंडे, संपादक. वाङ्मयेतिहास: सद्यस्थिती आणि अपेक्षा. मेहता पब्लिशिंग हाऊस, १९९५. ३. कुलकर्णी, गो. म. आधुनिक मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पाश्चभूमी. मेहता पब्लिशिंग हाऊस, १९९४. ४. पटवर्धन, वासुदेव बळवंत. काव्य आणि काव्योदय. राजहंस प्रकाशन, २००७. ५. काळे, के. नारायण. नाट्यविमर्श. पॉप्युलर प्रकाशन, १९६१. ६. प्रदक्षिणा. खंड १, कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, १९९१. ७. पुरोहित, के. ज. जोशी सुधा, मराठी कथा: विसावे शतक. मॅजेस्टिक प्रकाशन, २००४. ८. जोशी, सुधा. मराठी कथा: संकल्पना व समीक्षा. मौज प्रकाशन, २०००. ९. देशपांडे, कुसुमावती. मराठी कादंबरी – विसावे शतक. साकेत प्रकाशन. १०. देशपांडे, अ. ना. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास. भाग १ व २, व्हिनस प्रकाशन, १९७०. ११. मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास – अर्वाचीन काळ. स्नेहवर्धन प्रकाशन, २००९. १२. जोग, रा. श्री. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास. खंड ४; खंड ५, भाग १ व २, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, १९७३. १३. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास. खंड ६, भाग १ व २, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, १९७३. १४. डहाके, वसंत आबाजी. कवितेविषयी. स्वरूप प्रकाशन, १९९९. १५. खोले, विलास, आणि किशोर सानप, संपादक. गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी. लोकवाङ्मयगृह, २००२. १६. प्रभूदेसाई, विद्या. १९९० पूर्वीची गोमंतकीय मराठी कादंबरी – एक चिकित्सक अभ्यास. शारदीय वितरण, १९९०. १७. जाधव, रा. ग. निळी पहाट. विजय प्रकाशन, १९७८. १८. बंदिवडेकर, चंद्रकांत. मराठी कादंबरी चिंतन आणि समीक्षा. मेहता पब्लिशिंग हाऊस, १९८३. १९. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास. खंड ७, भाग १-४, मराठी साहित्य परिषद, २०१०.

२०. तकणंगलेकर, आणि पवार, संपादक. मराठी साहित्य प्रेरणा व स्वरूप (१९५०-१९७५). पॉप्युलर प्रकाशन, १९८६.   २१. नंदपुरे, ईश्वर. साहित्य: ग्रामीण व दलित (मदन कुलकर्णी गौरवग्रंथ). विजय प्रकाशन, २००२.   २२. सानप, किशोर. मराठी कादंबरी: नव्या दिशा. निर्मल प्रकाशन, २००५.   २३. देशपांडे, प्रकाश केजकर. आधुनिक मराठी कविता: एक विश्लेषण. स्वरूप प्रकाशन, २०१२.

Title of the Course	गोमंतकीय मराठी साहित्याचा अभ्यास (Study of Goan Marathi Literature)	
Course Code	MAR- 5003	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	400	
Effective from AY	2025-2026	
New Course	Yes	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	Nil	
Course Objectives:	1. विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय मराठी साहित्य परंपरेचा परिचय करून देणे. 2. विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय मराठी साहित्याच्या स्वरूपाचे आकलन करून देणे. 3. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे विश्लेषण करणे. 4. गोमंतकीय समाजजीवन आणि संस्कृती यांच्या आधारे मराठी साहित्याचे मूल्यमापन करणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO
	CO 1. विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय मराठी साहित्य परंपरेचा परिचय होईल.	PSO 2, PSO 3
	CO 2. विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय मराठी साहित्याच्या स्वरूपाचे आकलन होईल.	PSO 2, PSO 3

	CO 3. विद्यार्थी गोमंतकीय मराठी साहित्याचे विश्लेषण करतील.	PSO 3		
	CO 4. विद्यार्थी गोमंतकीय समाजजीवन आणि संस्कृती यांच्या आधारे मराठी साहित्याचे मूल्यमापन करतील.	PSO 2, PSO 6		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे स्वरूप 1.1 गोमंतकीय मराठी साहित्य: संकल्पना, स्वरूप आणि महत्त्व 1.2 गोमंतकीय मराठी साहित्याची सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी	15	CO 1, CO 2	K1
Module 2:	2. गोमंतकीय मराठी साहित्याची परंपरा 2.1 गोमंतकीय मराठी साहित्याची आद्य परंपरा 2.2 आधुनिक गोमंतकीय मराठी साहित्याचा ऐतिहासिक आढावा	15	CO 2	K2
Module 3:	3. गोमंतकीय मराठी साहित्यकृती (कविता व कथा) 3.1 मनस्पर्शी – रेखा पौडवाल 3.2 चाळेगत – अरुण नाईक	15	CO 3, CO 4	K3, K4, K5
Module 4:	4. गोमंतकीय मराठी साहित्यकृती (आत्मचरित्र व नाटक) 4.1 ढगाआडचा चंद्र – चंद्रकांत जाधव 4.2 शिवगोमंतक – विष्णू सुर्या वाघ	15	CO 3, CO 4	K3, K4, K5
Pedagogy:	व्याख्याने, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पॉवर पॉईंट सादरीकरण, मुलाखत इत्यादी.			
References/ Readings:	1. शिरोडकर, पा, पू. इतिहासाच्या दृष्टिकोनातून गोमंतकातील मराठी परंपरेचा उद्गम आणि विकास. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, १९९५. 2. सातोस्कर, बा. द. गोमंतक प्रकृती व संस्कृती, खंड २. शुभदा सारस्वत पब्लिकेशन, पुणे, १९८२. 3. नागवेकर, पांडुरंग. गोमंतकाची मातृभाषा. शिल्पकार प्रकाशन, गोवा, २०१८.			

	4. आंगले, भिकू. मराठीचे ऋण. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, २००८. 5. प्रभुदेसाई, वि. बा. गोमंतकाचा मराठी वारसा. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, २००९. 6. सातोस्कर, बा. द. आजचा व कालचा गोमंतक. धी गोवा हिंदू असोसिएशन, मुंबई, १९५४. 7. प्रभुदेसाई, वि. बा. आणि घवी, रवींद्र. गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड पहिला. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, २००३. 8. सातोस्कर, बा. द. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे आधुनिक शिल्पकार. सांस्कृतिक आणि क्रीडा संचालनालय, गोवा दमण व दीव सरकार, पणजी, १९८५. 9. सातोस्कर, बा. द. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार खंड १. सांस्कृतिक आणि क्रीडा संचालनालय, गोवा दमण व दीव सरकार, पणजी, गोवा, १९८४. 10. प्रभू, रामदास. गोमंतशारदा. गोमंतक साहित्यसेवक मंडळ, गोवा, १९७२ 11. प्रभूदेसाई, विद्या. १९९० पूर्वीचा गोमंतकीय मराठी कादंबरी-एक चिकित्सक अभ्यास. शारदीय वितरण, पणजी, १९९०. 12. अक्षरगाथा, (संशोधन पत्रिका) बळीवंश प्रकाशन, नांदेड, ऑक्टोबर-डिसेंबर, २०२१. 13. तावरे, स्नेहल. जागतिक स्तरावर संयुक्त महाराष्ट्राची चळवळ आणि गोवामुक्ती संग्राम यांचे सांस्कृतिक योगदान. स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, २०१९. 14. मराठी संशोधन पत्रिका, दिवाळी अंक, ऑक्टोबर, नोव्हेंबर, डिसेंबर, मराठी संशोधन मंडळ, मुंबई, २०२१. 15. जाधव, गजानन. (संपा.) नव्वदोत्तर मराठी कादंबरी. (प्रा. डॉ. केशव फाले गौरवग्रंथ), अनघादित्य प्रकाशन, अमरावती, २०२१. 16. नागवेकर, पांडुरंग. गोमंतकाची बखर. शिल्पकार प्रकाशन, गोवा, २०१८.
Web Resources:	1. VRPP, GOA UNIVERSITY https://www.youtube.com/watch?v=jLJb_WU53tQ 2. VRPP, GOA UNIVERSITY https://www.youtube.com/watch?v=Bjhtp26X-2A 3. VRPP, GOA UNIVERSITY https://www.youtube.com/watch?v=805l9JWiSJ4

Discipline Specific Elective Courses

Title of the Course	१९६० नंतरचे मराठी साहित्य (Marathi Literature Post 1960)	
Course Code	MAR-5201	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	400	
Effective from AY	2025 - 2026	
New Course	Yes	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	Nil	
Course Objectives:	1. विद्यार्थ्यांना साठोत्तरी मराठी साहित्याचा परिचय करून देणे. 2. साठोत्तरी मराठी साहित्यातील विविध प्रवाहांची ओळख करून देणे. 3. प्रत्यक्ष साहित्यकृतींच्या अनुषंगाने साठोत्तरी गद्याचे विद्यार्थ्यांना आकलन करून देणे. 4. प्रत्यक्ष साहित्यकृतींच्या अनुषंगाने साठोत्तरी पद्याचे विद्यार्थ्यांना आकलन करून देणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO
	CO 1. विद्यार्थ्यांना साठोत्तरी मराठी साहित्याचा परिचय होईल.	PSO 2

	CO 2. विद्यार्थ्यांना साठोत्तरी साहित्यातील विविध प्रवाहांची ओळख होईल.		PSO 2	
	CO 3. विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष साहित्यकृतींच्या अनुषंगाने साठोत्तरी गद्याचे आकलन होईल.		PSO 4	
	CO 4. विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष साहित्यकृतींच्या अनुषंगाने साठोत्तरी पद्याचे आकलन होईल.		PSO 4	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. साठोत्तरी मराठी साहित्याचे स्वरूप 1.1 साठोत्तरी मराठी साहित्याच्या प्रेरणा 1.2 साठोत्तरी मराठी साहित्याची वाटचाल 1.3 अनियतकालिकांची चळवळ	15	CO1	K1, K2
Module 2:	2. साठोत्तरी मराठी साहित्यातील प्रमुख प्रवाह 2.1 दलित साहित्य 2.2 ग्रामीण साहित्य 2.3 स्त्रीवादी साहित्य	15	CO2	K1, K2
Module 3:	3. साठोत्तरी मराठी पद्य 3.1 भिजकी वही – अरुण कोलटकर 3.2 नंतर आलेले लोक – अरुण काळे	15	CO3	K2, K4, K5
Module 4:	4. साठोत्तरी मराठी गद्य 4.1 त्रिपर्ण - मोनिका गजेंद्रगडकर 4.2 अधांतर – जयंत पवार	15	CO4	K2, K4, K5

Pedagogy:	व्याख्यान, गटचर्चा, सादरीकरण, मुलाखती, चर्चासत्रे इत्यादी.
References/ Readings:	1. खोले, विलास. अर्धशतकातील मराठी कादंबरी, लोकवाङ्मयगृह मुंबई, २०११ 2. कुलकर्णी द. भि., पार्थिवतेचे उदयास्त, पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई, १९७७ 3. 'प्रदक्षिणा खंड २', कॉन्टिनेण्टल प्रकाशन, पुणे १९८० 4. सोमण, अंजली. मराठी कथा: स्थितीगती, प्रतिमा प्रकाशन पुणे, १९९५ 5. देशपांडे, प्रकाश. आधुनिक मराठी कविता: एक विश्लेषण, स्वरूप प्रकाशन औरंगाबाद 6. पवार गो. मा., हातकणंगलेकर म. द. मराठी कादंबरी: प्रेरणा व स्वरूप, पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई, १९८६ 7. देशपांडे वि. भा., तावरे स्नेहल. मराठी भाषा आणि साहित्य, मेहता पब्लिशिंग हाऊस पुणे, १९९० 8. कुलकर्णी द., भि. मराठी कथा स्वरूप आणि आस्वाद, स्वाध्याय प्रकाशन पुणे 9. 'मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड सातवा भाग: पहिला, दुसरा, तिसरा, चौथा)', मराठी साहित्य परिषद, पुणे, २०१० 10. हातकणंगलेकर, पवार (संपा), मराठी साहित्य प्रेरणा व स्वरूप (१९५०-१९७५), पॉप्युलर प्रकाशन पुणे १९८६ 11. महाराष्ट्र साहित्य प्रतिका, दलित साहित्य विशेषांक, दिवाळी १९८७ 12. सानप, किशोर. मराठी कादंबरी: नव्या दिशा, निर्मल प्रकाशन, नांदेड, २००५ 13. पाध्ये, दिगंबर. नारायण सुर्वे यांची कविता, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन, १९८२. 14. कुरुंदकर, नरहर. धार आणि काठ, देशमुख आणि कंपनी प्रा. लि., पुणे, २०११

Title of the Course	आधुनिक मराठी साहित्यिकाचा अभ्यास – रणजित देसाई (Study of A Modern Marathi Author - Ranjit Desai)
Course Code	MAR-5202
Number of Credits	04
Theory/Practical	4T
Level	400
Effective from AY	2025-26
New Course	Yes
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No
Pre-requisites for the Course:	Nil
Course Objectives:	1. विशिष्ट साहित्यिकाचा परिचय करून घेणे. 2. विशिष्ट साहित्यिकाची लेखनशैली समजून घेणे. 3. लेखकाभ्यास पद्धतीनुसार, विशिष्ट साहित्यिकाचा अभ्यास करणे. 4. विशिष्ट साहित्यिकाच्या विविध साहित्यकृतींचा परामर्श घेणे.

Course Outcomes:		Mapped to PSO		
	CO 1. विद्यार्थी विशिष्ट साहित्यिकाचा परिचय करून घेतील.	PSO 2, PSO 3		
	CO 2. विद्यार्थी विशिष्ट साहित्यिकाची लेखनशैली समजून घेतील.	PSO 2, PSO 3, PSO 5		
	CO 3. लेखकाभ्यास पद्धतीनुसार, विद्यार्थी विशिष्ट साहित्यिकाचा अभ्यास करतील.	PSO 3, PSO 5		
	CO 4. विद्यार्थी विशिष्ट साहित्यिकाच्या विविध साहित्यकृतींचा परामर्श घेतील.	PSO 3, PSO 5		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. विशिष्ट साहित्यिकाचा अभ्यास : संकल्पना आणि स्वरूप 1.1 विशिष्ट साहित्यिक-अभ्यासाची आवश्यकता आणि महत्त्व 1.2 साहित्यिकाचा परिचय	15	CO 1, CO 2, CO 3	K1, K2
Module 2:	2. कथा 2.1 गंधाली 2.2 मोरपंखी सावल्या	15	CO 2, CO 3, CO 4	K3, K4, K5
Module 3:	3. कादंबरी 3.1 पावनखिंड 3.2 राधेय	15	CO 2, CO 3, CO 4	K3, K4, K5
Module 4:	4. नाटक 4.1 तानसेन 4.2 हे बंध रेशमाचे	15	CO 2, CO 3, CO 4	K3, K4, K5

Pedagogy:	व्याख्याने, चर्चासत्रे, सादरीकरणे, गटचर्चा, दृक्-श्राव्य माध्यमे, आंतरजाल माहितीस्रोतांचा वापर
References/ Readings:	1. कवठेकर, बाळकृष्ण. लेखकाचा अभ्यास. प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, २००३. 2. गावडे, प्र.ल. विशिष्ट ग्रंथकाराचा अभ्यास. महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, १९८१. 3. डहाके, वसंत आबाजी. मराठीतील कथनरूपे. पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई. 4. थोरात, हरिश्चंद्र. मूल्यभानाची सामग्री. शब्द पब्लिकेशन, मुंबई, २०१६. 5. थोरात, हरिश्चंद्र. साहित्याचे संदर्भ. मौज प्रकाशन, मुंबई, २००५. 6. धोंडगे, दिलीप. शैलीमीमांसा. शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, १९८१. 7. भागवत, श्री.पु. (संपा.) साहित्य-अध्यापन आणि प्रकार. पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, १९८७. 8. मालशे, मिलिंद, जोशी, अशोक. आधुनिक समीक्षा सिद्धांत. मौज प्रकाशन, मुंबई, २००७. 9. राजाध्यक्ष, विजया (संपा.) समीक्षा-संज्ञा कोश. महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, मुंबई, २००२.

Title of the Course	मराठीतील दलित साहित्याचा अभ्यास (Study of Dalit Literature in Marathi)
Course Code	MAR-5203
Number of Credits	04
Theory/Practical	4T
Level	400
Effective from AY	2025-26
New Course	Yes
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No
Pre-requisites for the Course:	Nil
Course Objectives:	1. दलित साहित्याची संकल्पना व स्वरूप समजावून सांगणे. 2. दलित साहित्याच्या माध्यमातून सामाजिक विषमतेसंदर्भात विचार करायला लावणे. 3. विद्यार्थ्यांना दलित साहित्याचा झालेला विकास आणि महत्त्वपूर्ण साहित्यिकांचा परिचय करून देणे. 4. दलित साहित्याचे मूल्यमापन करणे.

Course Outcomes:		Mapped to PSO		
	CO 1. विद्यार्थी दलित साहित्याची संकल्पना आणि स्वरूप समजून घेतील.	PSO 2, PSO 3		
	CO 2. विद्यार्थी दलित साहित्याच्या माध्यमातून सामाजिक विषमतेसंदर्भात विचार करतील.	PSO 2, PSO 3		
	CO 3. विद्यार्थ्यांना दलित साहित्याचा झालेला विकास आणि महत्त्वपूर्ण साहित्यिकांचा परिचय होईल.	PSO 2		
	CO 4. विद्यार्थी दलित साहित्याचे मूल्यमापन करतील.	PSO 1, PSO 2, PSO 3		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. दलित साहित्याचे स्वरूप 1.1 दलित साहित्याची संकल्पना 1.2 दलित साहित्याची वैशिष्ट्ये 1.3 दलित साहित्य निर्मितीमागील प्रेरणा	15	CO1, CO2	K1, K2, K4
Module 2:	2. मराठीतील दलित साहित्याची वाटचाल 2.1 मराठीतील दलित साहित्याची परंपरा व चळवळीचे स्वरूप 2.2 मराठी दलित साहित्यातील वेदना आणि विद्रोहाचे स्वरूप	15	CO3	K1, K2, K4
Module 3:	3. साहित्यकृती (कविता आणि कथा) 3.1 कोंडवाडा - दया पवार 3.2 जेव्हा मी जात चोरली होती – बाबुराव बागूल	15	CO4	K2, K3, K4, K5
Module 4:	4. साहित्यकृती (आत्मकथन आणि नाटक) 4.1 जीणं आमचं – बेबी कांबळे	15	CO4	K2, K3, K4, K5

	4.2 कोण म्हणतं टक्का दिला? – संजय पवार			
Pedagogy:	व्याख्यान, चर्चासत्र, गटचर्चा, स्वाध्याय, पॉवर पॉइन्ट सादरीकरण इत्यादी.			
References/ Readings:	1. मेश्राम, केशव. <i>अक्षर भाकिते</i>. स्वरूप प्रकाशन, १९९९. 2. बागूल, बाबुराव. <i>दलित साहित्य: आजचे क्रांतिविज्ञान</i>. बुद्धिस्ट पब्लिशिंग हाऊस, १९८१. 3. पगारे, म. सु. <i>दलित साहित्याचा इतिहास</i>. प्रशांत पब्लिकेशन, २००५. 4. कवठेकर, बाळकृष्ण. <i>दलित साहित्य: एक आकलन</i>. अजब पुस्तकालय, १९८१. 5. भगत, दत्ता. <i>दलित साहित्य: दिशा आणि दिशांतर</i>. अभय प्रकाशन, १९९२. 6. सांगोलेकर, अविनाश. <i>दलित साहित्य: उगम आणि विकास</i>. प्रतिमा प्रकाशन, २०१०. 7. संपा. कुलकर्णी, गो. म. <i>दलित साहित्य: प्रवाह व प्रतिक्रिया</i>. प्रतिमा प्रकाशन, १९८६. 8. फडके, भालचंद्र. <i>दलित साहित्य: वेदना व विद्रोह</i>. वनी प्रकाशन, २०१०. 9. मांडे, प्रभाकर. <i>दलित साहित्याचे निराळेपण</i>. धारा प्रकाशन, १९७९. 10. जाधव, रा. ग. <i>निळी पहाट</i>. प्रज्ञा पाठशाळा मंडळ, १९७८. 11. महाराष्ट्र साहित्य पत्रिका, <i>दलित साहित्य विशेषांक</i>, दिवाळी, १९८७.			

Title of the Course	मराठीतील नियतकालिकांचा अभ्यास (Study of Periodicals in Marathi)	
Course Code	MAR-5204	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	400	
Effective from AY	2025 - 2026	
New Course	No	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	Nil	
Course Objectives:	1. विद्यार्थ्यांना मराठीतील नियतकालिक परंपरेचा परिचय करून देणे. 2. विविध कालखंडांतील नियतकालिकांच्या निर्मितीची पार्श्वभूमी विद्यार्थ्यांना स्पष्ट करून सांगणे. 3. विद्यार्थ्यांना एकोणिसाव्या आणि विसाव्या शतकातील नियतकालिकांचे स्वरूप स्पष्ट करून देणे. 4. महाराष्ट्रातील आणि गोमंतकातील विविध नियतकालिकांचे विद्यार्थ्यांना आकलन करून देणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO

	विद्यार्थ्यांना मराठीतील नियतकालिक परंपरेचा परिचय होईल.		PSO 3, PSO 5	
	CO 2. विविध कालखंडांतील नियतकालिकांच्या निर्मितीची पार्श्वभूमी विद्यार्थ्यांना स्पष्ट होईल.		PSO 3, PSO 5	
	CO 3. विद्यार्थ्यांना एकोणिसाव्या आणि विसाव्या शतकातील नियतकालिकांचे स्वरूप स्पष्ट होईल.		PSO 3, PSO 5	
	CO 4. महाराष्ट्रातील आणि गोमंतकातील विविध नियतकालिकांचे विद्यार्थ्यांना आकलन होईल.		PSO 3, PSO 5	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. नियतकालिके: प्रारंभिक काळ 1.1 नियतकालिकांचे स्वरूप व भारतात नियतकालिकांचे आगमन. 1.2 अक्बल इंग्रजी कालखंडातील मराठी नियतकालिकांच्या निर्मितीची पार्श्वभूमी. 1.3 'निबंधमाला' व 'विविधज्ञानविस्तार' या नियतकालिकांचे वाङ्मयीन योगदान.	15	CO1	K1, K2
Module 2:	2. १८८० ते १९२० या कालखंडातील मराठी नियतकालिके.	15	CO1, CO2, CO3	K2, K3
Module 3:	3. १९२० ते १९४७ या कालखंडातील मराठी नियतकालिके.	15	CO1, CO2, CO3	K2, K3
Module 4:	4. मुक्तीपूर्व गोमंतकातील नियतकालिकांचे स्वरूप व कार्य 4.1 प्रभात 4.2 भारत 4.3 हिंदू 4.4 स्वयंसेवक	15	CO1, CO4	K2, K3, K4, K5

	4.5 भारतमित्र व अन्य			
Pedagogy:	व्याख्यान, गटचर्चा, सादरीकरण, मुलाखती, चर्चासत्रे, आंतरजाल स्रोतांचा वापर इत्यादी.			
References/ Readings:	1. प्रभुदेसाई, वि. बा., आणि रवींद्र घवी, संपादक. <i>गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास</i>. खंड १, गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा. 2. कुळकर्णी, वा. ल. <i>मराठी ज्ञानप्रसारक : इतिहास आणि वाङ्मयविचार</i>. पॉप्युलर प्रकाशन, १९६५. 3. कुलकर्णी, व. दि. <i>मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास</i>. खंड १, श्रीविद्या प्रकाशन, १९८७. 4. देशमुख, उषा मा. <i>मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास</i>. खंड २, मुंबई विद्यापीठ, १९९५. 5. देशमुख, उषा मा. <i>मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास</i>. खंड ३, मुंबई विद्यापीठ, १९९५. 6. दाते, शंकर गणेश, आणि दि. वि. काळे, संपादक. <i>मराठी नियतकालिकांची सूची (१८००-१९५०)</i>. खंड १, मुंबई मराठी ग्रंथसंग्रहालय, १९७५. 7. <i>मराठी नियतकालिके व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य</i>. आलोचना, जून १९७४. 8. कुलकर्णी, गो. म. <i>मराठी साहित्यातील स्पंदने</i>. सुवर्ण प्रकाशन, १९८५. 9. कुळकर्णी, वा. ल. <i>विविधज्ञानविस्तार – इतिहास आणि वाङ्मयविचार</i>. पॉप्युलर प्रकाशन, १९७६. 10. जोशी, वि. के., आणि रा. कृ. लेले. <i>वृत्तपत्रांचा इतिहास</i>. कॉन्टिनेंटल प्रकाशन.			

SEMESTER II

Discipline Specific Core Courses

Title of the Course	भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा (Linguistics and Marathi Language)
Course Code	MAR- 5004
Number of Credits	4
Theory/Practical	4T
Level	500
Effective from AY	2025-2026
New Course	No
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No

Pre-requisites for the Course:	विद्यार्थ्यांना भाषेचे मूलभूत ज्ञान, मराठी भाषेची समज आणि विश्लेषण कौशल्य असणे अपेक्षित आहे.
Course Objectives:	1. भाषाशास्त्र आणि भाषाविज्ञान यातील मूलतत्वांचा परिचय करून देणे. 2. विद्यार्थ्यांना ऐतिहासिक भाषाविज्ञान आणि वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्वे समजावून सांगणे. 3. विद्यार्थ्यांना प्रमाणभाषा, प्रादेशिक भेद आणि बोलींच्या अभ्यासाचे महत्त्व सांगणे.

	4. विद्यार्थ्यांना व्यावहारिक भाषाविज्ञानाच्या तत्वांचा उपयोग करून भाषा बदल आणि त्यांचे विविध सामाजिक संदर्भांमध्ये मूल्यांकन करण्याची क्षमता प्रदान करणे.			
Course Outcomes:		Mapped to PSO		
	CO 1. विद्यार्थी भाषाशास्त्र आणि भाषाविज्ञान यातील संकल्पनात्मक फरक समजून घेऊन त्यांचे विश्लेषण करतील.	PSO4		
	CO 2. विद्यार्थ्यांना ऐतिहासिक भाषाविज्ञान आणि वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्वे समजतील.	PSO2, PSO4		
	CO 3. विद्यार्थ्यांना प्रमाणभाषा, प्रादेशिक भेद आणि बोलींच्या अभ्यासाचे महत्त्व समजेल.	PSO4,		
	CO 4. विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक भाषाविज्ञानाच्या आधारावर मराठी भाषेतील विविधता व बदल स्पष्ट करून भाषा बदल आणि विविध सामाजिक संदर्भांचे मूल्यांकन करण्याची क्षमता निर्माण होईल.	PSO4, PSO6		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. भाषाविज्ञान – स्वरूप, प्रक्रिया व कार्य 1.1 भाषाशास्त्र आणि भाषाविज्ञान: साम्यभेद 1.2 ध्वनिपरिवर्तन : आंतरिक व बाह्य कारणे, ध्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार 1.3 अर्थविज्ञान आणि शब्द प्रक्रिया: प्रकार, प्रक्रिया व परिवर्तन	15	CO1	K1, K2
Module 2:	2. ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाची मूलतत्वे 2.1 भाषाकुल संकल्पना आणि जागतिक भाषांचे वर्गीकरण 2.2 मराठीचे कालिक भेद: सोदाहरणात्मक विश्लेषण	15	CO1, CO2	K1, K2
Module 3:	3. वर्णनात्मक भाषाविज्ञानाची मूलतत्वे 3.1 स्वनिमविचार	15	CO2, CO4	K2, K3, K4

	3.2 पदीमविचार			
Module 4:	4. सामाजिक भाषाविज्ञान 4.1 प्रमाणभाषा व बोली यांचे परस्परसंबंध 4.2 मराठीचे प्रादेशिक भेद 4.3 मराठीच्या बोली: सोदाहरण विवेचन	15	CO2, CO3, CO4	K2, K3, K4, K5, K6
Pedagogy:	व्याख्याने, चर्चासत्रे, वाचन व विश्लेषण, पॉवर पॉइंट सादरीकरण, प्रकल्प कार्य, गटचर्चा, आंतरजाल स्रोतांचा वापर			
References/ Readings:	1. धोंडगे, रमेश. <i>अर्वाचीन मराठी: एक भाषावैज्ञानिक अभ्यास</i>. कॉन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९८३. 2. मालशे, मिलिंद. <i>आधुनिक भाषाविज्ञान: सिद्धांत आणि उपयोग</i>. लोकवाङ्मयगृह, मुंबई, २००९. 3. कालेलकर, ना. गो. <i>भाषा आणि संस्कृती</i>. मौज प्रकाशन, मुंबई, २०१२. 4. कालेलकर, ना. गो. <i>भाषा: इतिहास व भूगोल</i>. मौज प्रकाशन, मुंबई, २०००. 5. सोमण, अंजली, इनामदार, हे. वि., मालशे, स. गं. <i>भाषाविज्ञान: वर्णनात्मक व ऐतिहासिक</i>. संजय प्रकाशन, पुणे, १९८२. 6. केळकर, अशोक. <i>मध्यमा</i>. मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, १९९६. 7. कानडे, मु. श्री. <i>मराठी भाषिक अभ्यास</i>. स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, १९९६. 8. गोसावी, र. रा. <i>मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र</i>. मोघे प्रकाशन, पुणे, १९७६. 9. केळकर, अशोक. <i>वैखरी</i>. मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई, १९८३. 10. वरखेडे, रमेश. <i>समाजभाषाविज्ञान</i>. शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, २०११. 11. पुंडे, द. दि. <i>सुलभ भाषाविज्ञान</i>. स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, १९८५.			

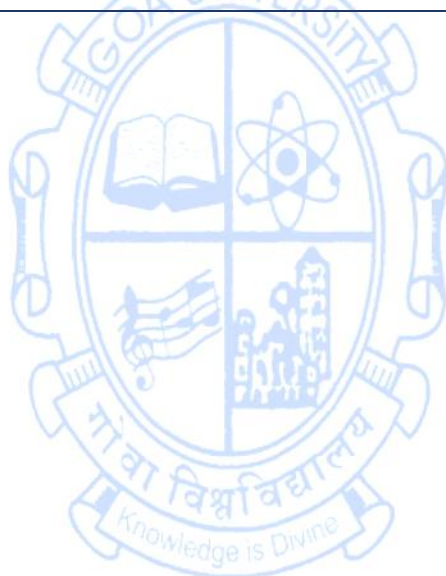
Title of the Course	मराठी लोकसाहित्याचा अभ्यास (Study of Marathi Folklore)
Course Code	MAR-5005
Number of Credits	04
Theory/Practical	4T
Level	500
Effective from AY	2025-26
New Course	Yes
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No.

Pre-requisites for the Course:	लोकसाहित्य या विषयाचा अभ्यास करण्यासाठी विद्यार्थ्यांकडे मराठी भाषेचे ज्ञान आणि लोकसंस्कृतीची मूलभूत ओळख असणे आवश्यक आहे.
Course Objectives:	1. लोकसाहित्याची संकल्पना समजावून सांगणे. 2. विद्यार्थ्यांना पाश्चात्य आणि भारतीय लोकसाहित्य अभ्यासपरंपरेची ओळख करून देणे. 3. महाराष्ट्र आणि गोव्यातील लोकसाहित्याची वैशिष्ट्ये समजावून सांगणे. 4. मराठीतील लोकसाहित्य प्रकारांचा अभ्यास करणे. 5. लोकसाहित्याचे मूल्यमापन करणे.

Course Outcomes:		Mapped to PSO		
	CO 1. विद्यार्थी लोकसाहित्याची संकल्पना समजून घेतील.	PSO 2, PSO3		
	CO 2. विद्यार्थ्यांना पाश्चात्य आणि भारतीय लोकसाहित्य अभ्यासपरंपरेची ओळख होईल.	PSO 2		
	CO 3. विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्र आणि गोव्यातील लोकसाहित्याची वैशिष्ट्ये समजतील.	PSO 2		
	CO 4. विद्यार्थ्यांना लोकसाहित्याच्या विविध प्रकारांची माहिती होईल.	PSO 2		
	CO 5. विद्यार्थी लोकसाहित्याचे मूल्यमापन करतील.	PSO 1, PSO 2		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. लोकसाहित्याचे स्वरूप 1.1 लोकसाहित्याची संकल्पना व व्याप्ती 1.2 लोकसाहित्याची लक्षणे आणि प्रयोजने 1.3 लोकसाहित्याचे वर्गीकरण व प्रकार	15	CO1	K1, K2, K4
Module 2:	2. लोकसाहित्य अभ्यासाची परंपरा 2.1 लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची पाश्चात्य आणि भारतीय परंपरा 2.2 लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची महाराष्ट्र आणि गोमंतकीय परंपरा	15	CO2	K1, K2, K4
Module 3:	3. गोमंतकीय लोकसाहित्य आणि लोकवाङ्मय 3.1 गोमंतकीय मौखिक परंपरा 3.2 गोमंतकीय भौतिक संस्कृती आणि लोकोत्सव	15	CO3, CO4	K1, K2, K4
Module 4:	4. साहित्यकृती	15	CO5	K2, K3,

	4.1 मराठी लोकगीत – सरोजिनी बाबर 4.2 कोकणातील लोककथा- सूर्यकांत आजगांवकर			K4, K5
Pedagogy:	व्याख्यान, चर्चासत्र, गटचर्चा, स्वाध्याय, पॉवर पॉइन्ट सादरीकरण इत्यादी.			
References/ Readings:	1. कालभूत, पुरषोत्तम. लोकसाहित्य: स्वरूप आणि विवेचन. सचिन उपाध्याय विजय प्रकाशन, २००७. 2. कुवल, रमेश. लोकसाहित्याचे अंतरंग. शब्दालय प्रकाशन, प्रथमावृत्ती, २०१४. 3. खेडेकर, विष्णू विनायक. गोवा कुळमी: पर्यावरणीय संस्कृतीचे जनक रक्षक. श्री महेश आंगले संपर्क माध्यम, १ली आवृत्ती, २००४. 4. खेडेकर, विनायक विष्णू. गोवा संस्कृतिबंध. पद्मगंधा प्रकाशन, २०१२. 5. खेडेकर, विनायक विष्णू. लोकसरिता: गोमंतकीय जनजीवनाचा समग्र अभ्यास. कला अकादमी गोवा, मार्च १९९३. 6. गावकर, देविदास जानू. गोव्यातील आदिवासी (रचना आणि जीवनशैली). राजभाषा संचालनालय गोवा सरकार, नोव्हेंबर २०१३. 7. नायक, जयंती. लोकरंग. रजाई प्रकाशन आमोणे, २००८. 8. नायक, जयंती. लोकमंथन. रजाई प्रकाशन आमोणे, २००८. 9. पर्वतर, अरूण. गोमंतक: परिसर: परिचय. गोमंतक मराठी अकादमी, १८ जून मार्ग गोवा, १९९६. 10. पैंगीणकर, अजित. माझा गाव. अनुमित प्रकाशन पैंगीण काणकोण गोवा, २०१३. 11. पैंगीणकर, अजित. काणकोणची लोककला एक दायज. अनुजित प्रकाशन पैंगीण, प्रथमावृत्ती, २००१. 12. फळदेसाई, पांडुरंग. गोंयच्या लोकवेदाचे सौंदर्यशास्त्र. सासाय प्रकाशन पर्वरी, २०१७. 13. भागवत, दुर्गा. लोकसाहित्याची रूपरेषा. वरदा बुक्स पुणे, पुनर्मुद्रण मार्च २०१५. 14. मांडे, प्रभाकर. लोकसाहित्याचे स्वरूप. गोदावरी प्रकाशन औरंगाबाद, सहावी आवृत्ती, २०१७. 15. राठोड, सुनील. बंजारा जमात: लोकवाङ्मय आणि लोकगीते. मधुराज पब्लिकेशन्स पुणे, प्रथमावृत्ती २०१२. 16. व्यवहारे, शरद. लोकसंस्कृतीचा अंतःप्रवाह. अरूण पारगांवकर प्रतिमा प्रकाशन सदाशिव पूणे, जून १९९९. 17. शिंदे, विश्वनाथ. लोकसाहित्यमीमांसा - भाग पहिला. स्नेहवर्धन प्रकाशन पुणे, १९९८.			

	18. शिंदे, विश्वनाथ. लोकसाहित्यमीमांसा - भाग पहिला. स्नेहवर्धन प्रकाशन पुणे, २००६. 19. सहस्रबुध्दे, अनिल. लोकसाहित्य संशोधन पद्धती. नितीन प्रकाशन, १९९७. 20. सातोस्कर, बा. द. येथे देवांची वसती (गोव्याच्या धार्मिक व सांस्कृतिक स्थलयात्रा). शचीद्र बा. सातोस्कर पणजी गोवा, १९८२. 21. नेरूरकर, प्र. श्री. कोकणी लोकगीते. महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ, १९८८. 22. खेडेकर, विनायक. गोमंतकीय लोककला. गोवा राज्य, १९८०.
Web Resources:	VRPP, GOA UNIVERSITY https://www.youtube.com/watch?v=aHJDz5DiAmY

Title of the Course	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास – नाटक (Form of Literature – Drama)
Course Code	MAR-5006
Number of Credits	04
Theory/Practical	4T
Level	500
Effective from AY	2025-26
New Course	Yes
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No
Pre-requisites for the Course:	विद्यार्थ्यांना मराठीतील विविध साहित्यप्रकारांची ओळख असणे आवश्यक.
Course Objectives:	1. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराची ओळख करून देणे. 2. विद्यार्थ्यांनी नाटक या साहित्यप्रकाराच्या विविध घटकांचा अभ्यास करणे. 3. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराच्या वेगळेपणाचा परिचय करून देणे. 4. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराच्या परंपरेचे आकलन करून देणे. 5. विद्यार्थ्यांनी नाटक या साहित्यप्रकाराचे मूल्यमापन करणे.

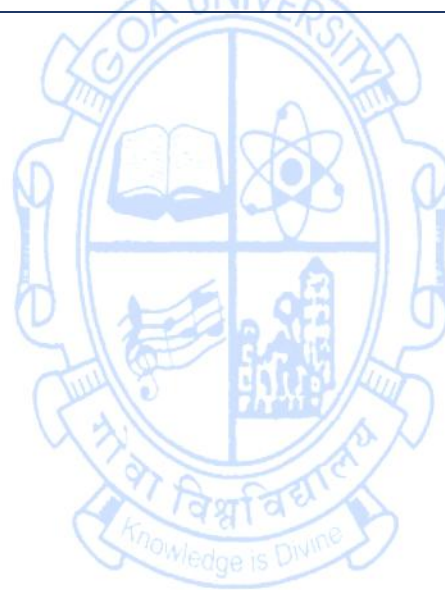
Course Outcomes:			Mapped to PSO	
	CO 1. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराची ओळख होईल.		PSO 2, PSO 5	
	CO 2. विद्यार्थी नाटक या साहित्यप्रकाराच्या विविध घटकांचा अभ्यास करतील.		PSO 2, PSO 5	
	CO 3. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराच्या वेगळेपणाचा परिचय होईल.		PSO 3, PSO 5	
	CO 4. विद्यार्थ्यांना नाटक या साहित्यप्रकाराच्या परंपरेचे आकलन होईल.		PSO 2, PSO 5	
	CO 5. विद्यार्थी नाटक या साहित्यप्रकाराचे मूल्यमापन करतील.		PSO 1, PSO 5, PSO 7	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. नाटक: एक साहित्यप्रकार 1.1 नाटक: संकल्पना व स्वरूप 1.2 नाटक या साहित्यप्रकाराचे घटक आणि प्रकार 1.3 मराठी नाटकाचा इतिहास आणि परंपरा	15	CO 1, CO 2, CO 3, CO 4	K1, K2
Module 2:	2. साहित्यकृती (पौराणिक आणि शोकात्म नाटके) 2.1 संगीत जयद्रथ विडंबन - हिराबाई पेडणेकर 2.2 एकच प्याला – राम गणेश गडकरी	15	CO 2, CO 4, CO 5	K3, K4, K5
Module 3:	3. साहित्यकृती (ऐतिहासिक आणि विनोदी नाटके) 3.1 रायगडाला जेव्हा जाग येते - वसंत कानेटकर 3.2 अंमलदार – पु. ल. देशपांडे	15	CO 2, CO 4, CO 5	K3, K4, K5
Module 4:	4. साहित्यकृती (कौटुंबिक आणि सामाजिक नाटके)	15	CO 2, CO	K3, K4,

	4.1 वाडा चिरेबंदी – महेश एलकुंचवार 4.2 किरवंत - प्रेमानंद गज्वी		4, CO 5	K5
Pedagogy:	व्याख्याने, चर्चासत्रे, सादरीकरणे, गटचर्चा, दृक्-श्राव्य माध्यमे, आंतरजाल माहितीस्रोतांचा वापर			
References/ Readings:	1. देशपांडे वि. भा. मराठी नाटक - नाटककार : काळ आणि कर्तृत्व. दिलीपराज प्रकाशन, पुणे, २००८ 2. सरदेसाई माया. भारतीय रंगभूमीची परंपरा. स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे, प्रथमावृत्ती २०१०. 3. नाईक राजीव, प्रवीण भोळे (संपा.) भारतीय प्रयोगकलांचा परिचय व इतिहास : नाट्य परिचय. लोकवाङ्मयगृह, पुणे, २०१०. 4. मांडे, प्रभाकर. लोकरंगभूमी : परंपरा, स्वरूप आणि भवितव्य, गोदावरी प्रकाशन. 5. साठे, मकरंद. मराठी रंगभूमीच्या तीस रात्री. पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई. 6. देशपांडे, वि. भा. नाट्यरंग. विमल प्रकाशन, पुणे, १९८६. 7. कुलकर्णी, आरती. नाट्यावलोकन, विजय प्रकाशन, नागपूर, २०१८			
Web Resources:	-			

Title of the Course	मध्ययुगीन मराठी साहित्यकृतींचा अभ्यास (Study of Medieval Marathi Texts)	
Course Code	MAR-5007	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	500	
Effective from AY	2025-2026	
New Course	Yes	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	मराठी मध्ययुगीन साहित्य परंपरेची माहिती असणे.	
Course Objectives:	1. मराठी साहित्याच्या मध्ययुगीन परंपरेचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे. 2. मध्ययुगीन मराठी साहित्याचे स्वरूप विद्यार्थ्यांना समजावणे. 3. मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील जीवनमूल्यांचा परिचय करून देणे. 4. मध्ययुगीन मराठी साहित्याचे मूल्यमापन करणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO
	CO 1. मराठी साहित्याच्या मध्ययुगीन परंपरेचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.	PSO 1
	CO 2. मध्ययुगीन मराठी साहित्याचे स्वरूप विद्यार्थ्यांना समजेल.	PSO 2

	CO 3. मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील जीवनमूल्यांचा परिचय होईल.		PSO 3, PSO 4	
	CO 4. विद्यार्थी मध्ययुगीन मराठी साहित्याचे मूल्यमापन करतील.		PSO 5, PSO 6	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	१. मध्ययुगीन मराठी साहित्य १.१ मध्ययुगीन मराठी साहित्य : संकल्पना आणि स्वरूप १.२ मध्ययुगीन मराठी साहित्यप्रवाह : संत, पंडित आणि शाहीर	15	CO 1, CO 2	K1
Module 2:	२. मध्ययुगीन भक्ती संप्रदाय आणि मराठी साहित्य २.१ भक्तिसंप्रदाय निर्मित मराठी साहित्य : तत्त्वज्ञान आणि जीवनमूल्ये २.२ मध्ययुगीन गोमंतकीय मराठी साहित्य परंपरा	15	CO 2	K2
Module 3:	३. समर्थ रामदास 'विवेकदर्शन' : संपादक - वि. रा. करंदीकर	15	CO 3, CO 4	K3, K4, K5
Module 4:	४. कृष्णदास शामा विरचित 'श्रीकृष्णचरित्रकथा' : संपादक - वि. बा. प्रभुदेसाई	15	CO 3, CO 4	K3, K4, K5
Pedagogy:	व्याख्यान, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पॉवर पॉइंट सादरीकरण, आंतरजाल स्रोत इत्यादी.			
References/ Readings:	- कुलकर्णी, श्रीधर. मध्ययुगीन मराठी साहित्य : एक पुनर्विचार. राजहंस प्रकाशन, पुणे, १९९५. - गोसावी, र. रा. पाच भक्तिसंप्रदाय. प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, २००८. - तुळपुळे, शं. गो. पाच संतकवी. व्हिनस प्रकाशन, पुणे, १९६२. - पठाण, यु. म. मध्ययुगीन संतसाहित्य काही आयाम. स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद, २००३. - तळवलकर, माधुरी. अष्टपैलू व्यक्तिमत्त्वासाठी समर्थ रामदासांची शिकवण. डायमंड पब्लिकेशन, पुणे, २००९. - साने, रविकिरण. आधुनिक राष्ट्रवादाचे उद्गाते समर्थ रामदास, अक्षरयात्रा प्रकाशन, पुणे, २००८. - देशपांडे, रमेश. समर्थ रामदासांची व्यवस्थापन दृष्टी. सोहम पब्लिकेशन, पुणे, २०१८.			

8. तुळपुळे, शं. गो. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (खंड १). मराठी साहित्य परिषद, पुणे. २००५.
9. भावे, वि. ल. महाराष्ट्र सारस्वत. पॉप्युलर प्रकाशन, पुणे १९६३.
10. शिरोडकर, पा, पू. इतिहासाच्या दृष्टिकोनातून गोमंतकातील मराठी परंपरेचा उद्गम आणि विकास. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, १९९५.
11. सातोस्कर, बा. द. गोमंतक प्रकृती व संस्कृती, खंड २. शुभदा सारस्वत पब्लिकेशन, पुणे, १९८२.
12. सातोस्कर, बा. द. गोमंतकाची प्रतिमा. श्री सरस्वती मंदिर, पणजी गोवा, १९७३.
13. प्रभुदेसाई, वि. बा. गोमंतकाचा मराठी वारसा. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, २००९.

Discipline Specific Elective Courses

Title of the Course	मराठी विनोदी साहित्याचा अभ्यास (A Study of Humour Literature in Marathi)	
Course Code	MAR-5205	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	400	
Effective from AY	2025-26	
New Course	No	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	Nil	
Course Objectives:	1. विनोदी साहित्याची संकल्पना व स्वरूप समजावून देणे. 2. विनोदाचे विविध प्रकार व तंत्र यांची ओळख करून देणे. 3. मराठी विनोदी साहित्याच्या परंपरेतील परिवर्तने समजावून देणे. 4. मराठी विनोदी साहित्याचे विश्लेषण करणे. 5. मराठी विनोदी साहित्याचे मूल्यमापन करणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO
	CO 1. विद्यार्थ्यांना विनोदी साहित्याची संकल्पना व स्वरूप समजून येईल.	PSO 2, PSO 3

	CO 2. विद्यार्थ्यांना विनोदाच्या भिन्न प्रकारांचा व तंत्रांचा परिचय होईल.		PSO 2, PSO 3	
	CO 3. विद्यार्थ्यांना मराठी विनोदी साहित्याच्या परंपरेची ओळख होईल.		PSO 2, PSO 3	
	CO 4. विद्यार्थी मराठी विनोदी साहित्याचे विश्लेषण करतील.		PSO1, PSO 2, PSO 3	
	CO 5. विद्यार्थी मराठी विनोदी साहित्याचे मूल्यमापन करतील.		PSO 1, PSO 2, PSO 3	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. विनोदी साहित्याचे स्वरूप 1.1. विनोदी साहित्य संकल्पना 1.2. विनोद निर्मितीमागील कारणे 1.3. विनोदाचे प्रकार व तंत्रे	15	CO 1, CO 2	K1, K2
Module 2:	2. मराठीतील विनोदी साहित्याची परंपरा 2.1. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील विनोदी लेखन 2.2. स्वातंत्र्योत्तर काळातील विनोदी लेखन	15	CO 3	K1, K2
Module 3:	3. साहित्यकृतींचा अभ्यास (ललित गद्य) 3.1 सुदाम्याचे पोहे – श्रीपाद कृष्ण कोल्हटकर 3.2 सारे प्रवासी घडीचे – जयवंत दळवी	15	CO 4, CO 5	K3, K4, K5
Module 4:	4. साहित्यकृतींचा अभ्यास (कथा आणि व्यक्तिचित्रे) 4.1 भुताचा जन्म – द. मा. मिरासदार 4.2 व्यक्ती आणि वल्ली - पु. ल. देशपांडे	15	CO 4, CO 5	K3, K4, K5

Pedagogy:	व्याख्यान, गटचर्चा, सादरीकरण, मुलाखती, चर्चासत्रे, आंतरजाल स्रोतांचा वापर इत्यादी.
References/ Readings:	1. अत्रे, प्रल्हाद. <i>विनोद गाथा</i>. परचुरी प्रकाशन, १९७६. 2. गाडगीळ, गंगाधर. <i>सात मजले हास्याचे</i>. सुरेश एजन्सी, पुणे, १९९४. 3. गाडगीळ, बाळ. <i>विनोदी तत्त्वज्ञान</i>. दिलीपराज प्रकाशन, पुणे, १९९३. 4. जाधव, न. <i>श्रीपादकृष्ण कोल्हटकरांचा विनोद</i>. कौस्तुभ प्रकाशन, १९८२. 5. जाधव, रा. ग., संपादक. <i>मराठी वाङ्मयाचा इतिहास: खंड सातवा, भाग ३</i>. महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे, २०१०. 6. केळकर, न. चि. <i>हास्यविनोद मीमांसा</i>. कोन्टिनेंटल प्रकाशन, पुणे, १९५८. 7. कुलकर्णी, उषा. <i>मराठी विनोद</i>. श्रीविद्या प्रकाशन, १९९०. 8. कुलकर्णी, प्रदीप. <i>यांनी केलं विनोदविश्व समृद्ध</i>. रोहन प्रकाशन, २०१८. 9. पवार, गो. मा. <i>विनोद तत्त्व आणि स्वरूप</i>. मौज प्रकाशन गृह, २००६. 10. वाजपेयी, अशोक. <i>साहित्य विनोद</i>. नॅशनल पब्लिशिंग हाऊस, १९८२.

Title of the Course	मराठीतील आदिवासी साहित्याचा अभ्यास (Study of Tribal Literature in Marathi)
Course Code	MAR-5206
Number of Credits	04
Theory/Practical	4T
Level	400
Effective from AY	2025-26
New Course	Yes
Bridge Course/ Value added Course	No
Course for advanced learners	No
Pre-requisites for the Course:	Nil
Course Objectives:	1. आदिवासी साहित्य निर्मितीमागील सांस्कृतिक, ऐतिहासिक आणि सामाजिक पार्श्वभूमीचा परिचय करून देणे. 2. आदिवासी साहित्याच्या वैशिष्ट्यांचा अभ्यास करणे. 3. आदिवासी साहित्यिकांचे योगदान ओळखणे. 4. आदिवासी साहित्याच्या माध्यमातून त्यांच्या जीवनशैलीचा, मूल्यप्रणालीचा आणि सांस्कृतिक परंपरांचा अभ्यास करणे. 5. आदिवासी साहित्याचे मूल्यमापन करणे.

Course Outcomes:			Mapped to PSO	
	CO 1. विद्यार्थ्यांना आदिवासी साहित्य निर्मितीमागील सांस्कृतिक, ऐतिहासिक आणि सामाजिक पार्श्वभूमीचा परिचय होईल.		PSO 2, PSO 3	
	CO 2. विद्यार्थी आदिवासी साहित्याच्या वैशिष्ट्यांचा सखोल अभ्यास करतील.		PSO 2, PSO3	
	CO 3. विद्यार्थ्यांना आदिवासी साहित्यिकांचा परिचय होईल.		PSO2	
	CO 4. विद्यार्थ्यांना आदिवासी साहित्यातील जीवनमूल्यांची ओळख होईल.		PSO2, PSO3	
	CO 5. विद्यार्थी आदिवासी साहित्याचे मूल्यमापन करतील.		PSO1, PSO 2, PSO3	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. आदिवासी साहित्याचे स्वरूप 1.1 आदिवासी साहित्याची संकल्पना 1.2 आदिवासी साहित्याची वैशिष्ट्ये आणि प्रेरणा	15	CO1, CO2	K1. K2, K4
Module 2:	2. आदिवासी साहित्याची परंपरा 2.1 कथा 2.2 कादंबरी 2.3 नाटक 2.4 कविता 2.5 आत्मचरित्र	15	CO3	K1, K2, K4
Module 3:	3. साहित्यकृती (कथासंग्रह आणि कादंबरी)	15	CO4,	K2, K3

	3.1 डांगणी माणसं – संजय लोहकरे 3.2 टाहो - बाबाराव मडावी		CO5	K4, K5
Module 4:	4. साहित्यकृती (कविता आणि आत्मचरित्र) 4.1 गोधड – वाहरू सोनवणे 4.2 भूमकाल – माधव सरकुंडे	15	CO4, CO5	K2, K3 K4, K5
Pedagogy:	व्याख्यान, गटचर्चा, सादरीकरण, पॉवर पॉइंट सादरीकरण, चर्चासत्र इत्यादी.			
References/ Readings:	1. वाल्हेकर, ज्ञानेश्वर. <i>आदिवासी मराठी साहित्य: एक अभ्यास</i>. स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद, २००९. 2. गुरव, धनाजी. <i>आदिवासी साहित्य</i>. वाङ्मयसेवा प्रकाशन, नाशिक रोड, २००८. 3. तुमराम, विनायक. <i>आदिवासी साहित्य: स्वरूप आणि समीक्षा</i>. विजय प्रकाशन, नागपूर, १९९४. 4. संपादक मुनघाटे, प्रमोद. <i>आदिवासी मराठी साहित्य: स्वरूप आणि समस्या</i>. प्रतिमा प्रकाशन, २००७. 5. संपादक सातपुते, पोपट, भास्कर शेळके, आणि मिलिंद कसबे. <i>चळवळ आणि साहित्य: मा. रा. लामखडे गौरव ग्रंथ</i>. शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, २००९. 6. संपादक लोहकरे, संजय. <i>आदिवासी साहित्य आणि कला संस्कृती</i>. अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव, २०२२. 7. रोंगटे, तुकाराम. <i>आदिवासी साहित्य: नियतकालिकांतील</i>. डिंपल प्रकाशन, गिरगाव, मुंबई, २००७. 8. रोंगटे, तुकाराम. <i>आदिवासी कवितेचा उषःकाल आणि सद्यस्थिती</i>. संस्कृती प्रकाशन, पुणे, २००८. 9. पवार, सुलतान. <i>आदिवासी कादंबरी: आशय आणि अभिव्यक्ती</i>. विजय प्रकाशन, नागपूर, २०२४. 10. रोंगटे, तुकाराम. <i>आदिवासी साहित्य: चिंतन आणि चिकित्सा</i>. दिलीपराज प्रकाशन प्रा. लि., पुणे, २०१४. 11. तुमराम, विनायक. <i>आदिवासी साहित्य: दिशा आणि दर्शन</i>. स्वरूप प्रकाशन, २०१२.			

Title of the Course	सतराव्या शतकातील गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा अभ्यास (Study of 17th Century Goan Christian Marathi Literature)	
Course Code	MAR-5207	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	400	
Effective from AY	2025-2026	
New Course	Yes	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	Nil	
Course Objectives:	1. गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा परिचय करून देणे. 2. सतराव्या शतकातील ख्रिस्ती मराठी साहित्याचे स्वरूप समजावणे. 3. ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा वाङ्मयीन व भाषिक अभ्यास करणे. 4. पोर्तुगीजपूर्वकालीन व पोर्तुगीजकालीन मराठी ग्रंथसंपदेचे मूल्यमापन करणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO
	CO 1. विद्यार्थ्यांना गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याची परंपरा समजेल.	PSO 2

	CO 2. विद्यार्थ्यांना सतराव्या शतकातील गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्याचे स्वरूप समजेल.	PSO 2, PSO 3		
	CO 3. विद्यार्थी ख्रिस्ती मराठी साहित्याचा वाङ्मयीन व भाषिक अभ्यास करतील.	PSO 1, PSO 2, PSO 3, PSO 4		
	CO 4. विद्यार्थी पोर्तुगीजकालीन मराठी ग्रंथसंपदेचे मूल्यमापन करतील.	PSO 1, PSO 2, PSO 3		
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्य 1.1 गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी साहित्य: परिचय आणि पार्श्वभूमी 1.2 सतराव्या शतकातील ख्रिस्ती मराठी साहित्य: स्वरूप आणि महत्त्व	15	CO 1, CO 2	K1
Module 2:	2. गोमंतकीय मराठी ग्रंथकार आणि संशोधक 2.1 पोर्तुगीजपूर्व मराठी साहित्य आणि ख्रिस्ती ग्रंथकारांचे योगदान 2.2 ख्रिस्ती मराठी साहित्यविषयक संशोधन	15	CO1, CO 2	K2
Module 3:	3. गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी ग्रंथ 3.1 सांतु आंतोनिची जिवित्वकथा - पाद्री आतोंनियु द सालदाञ्ज 3.2 सर्वेश्वराचा ज्ञानोपदेश - फादर सिमांव गॉमिश	15	CO 3, CO 4	K2, K3, K 4, K5
Module 4:	4. गोमंतकीय ख्रिस्ती मराठी विलापिका 4.1 क्रिस्ताच्या वधस्तंभारोहणाप्रसंगीचे विळाप: संपादक - डॉ. वि. बा. प्रभुदेसाई 4.2 क्रिस्ताचे यातनागीत: संपादक - प्रा. अ. का. प्रियोळकर	15	CO 3, CO 4	K2, K3, K4, K5
Pedagogy:	व्याख्यान, चर्चासत्र, स्वाध्याय, पॉवर पॉइन्ट सादरीकरण इत्यादी.			
References/ Readings:	1. शिरोडकर, पा, पू. इतिहासाच्या दृष्टिकोनातून गोमंतकातील मराठी परंपरेचा उद्गम आणि विकास. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, १९९५.			

	2. कुन्हा, टी . बी . गोमंतकाच्या राष्ट्रीयत्वाचा न्हास. अनु. गायतोंडे, प्रफुल्ल. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, १९९१. 3. प्रभू भेंब्रे, लक्ष्मीकांत. पोर्तुगाली राजवटीपूर्वीचे गोव्यातील धार्मिक वाङ्मय. गोमंतक मराठी भाषा परिषद, मुंबई, १९७९. 4. प्रभू भेंब्रे, लक्ष्मीकांत. कातोलिकांचे भारतातील धर्मप्रसाराचे मार्ग. धी गोवा हिंदू असोसिएशन, मुंबई, १९८७. 5. देशपांडे, अ. ना. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ४, व्हिनस प्रकाशन, पुणे, १९५८. 6. प्रभूदेसाई, वि. बा. सतराव्या शतकातील गोमंतकीय बोली. मुंबई विद्यापीठ, मुंबई. १९६३. 7. सातोस्कर, बा. द. गोमंतक प्रकृती व संस्कृती, खंड २. शुभदा सारस्वत पब्लिकेशन, पुणे, १९८२. 8. प्रभूदेसाई, वि. बा. गोमंतकाचा मराठी वारसा. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा, २००९. 9. सातोस्कर, बा. द. गोमंतकीय मराठी साहित्याचे शिल्पकार खंड १. सांस्कृतिक आणि क्रीडा संचालनालय गोवा दमण व दीव सरकार पणजी गोवा, १९८४. 10. प्रभू सं. रामदास. गोमंतशारदा. गोमंतक साहित्य सेवक मंडळ, गोवा, १९७२. 11. मोरजे, गंगाधर. ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय. अहमदनगर कॉलेज, अहमदनगर, १९८४. 12. प्रभूदेसाई, वि. बा. आणि घवी रवींद्र, गोमंतकीय मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड पहिला. गोमंतक मराठी अकादमी, गोवा. २००३. 13. नागवेकर, पांडुरंग. गोमंतकाची बखर. शिल्पकार प्रकाशन, गोवा. २०१८. 14. सातोस्कर बा. द. आजचा व कालचा गोमंतक. धी गोवा हिंदू असोसिएशन, मुंबई, १९५४. 15. Tadkodkar, S. M. <i>Goan Christian Maraathi Vilapika during the 17th century</i>. B. R. Publishing Corporation, Delhi, 2010.
Web Resources:	VRPP, GOA UNIVERSITY https://www.youtube.com/watch?v=jLJb_WU53tQ

Title of the Course	१९९० नंतरचे मराठी साहित्य (Marathi Literature Post 1990)	
Course Code	MAR-5208	
Number of Credits	04	
Theory/Practical	4T	
Level	400	
Effective from AY	2025-26	
New Course	Yes	
Bridge Course/ Value added Course	No	
Course for advanced learners	No	
Pre-requisites for the Course:	Nil	
Course Objectives:	1. नव्वदोत्तरी मराठी साहित्याची सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय पार्श्वभूमी समजावून देणे. 2. जागतिकीकरण व उत्तरआधुनिकता या संकल्पनांचा नव्वदोत्तरी साहित्यावरील प्रभाव समजावून देणे. 3. नव्वदोत्तरी कालखंडातील साहित्याच्या बदलत्या स्वरूपाचे विश्लेषण करणे. 4. नव्वदोत्तरी साहित्याचे मूल्यमापन करणे.	
Course Outcomes:		Mapped to PSO
	CO 1. विद्यार्थ्यांना नव्वदोत्तरी मराठी साहित्याची सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय पार्श्वभूमी समजेल.	PSO 2, PSO 3
	CO 2. विद्यार्थ्यांना जागतिकीकरण व उत्तरआधुनिकता या संकल्पनांचा नव्वदोत्तरी साहित्यावरील प्रभाव समजून येईल.	PSO 1, PSO 2, PSO 3

	CO 3. विद्यार्थी नव्वदोत्तरी कालखंडातील साहित्याच्या बदलत्या स्वरूपाचे विश्लेषण करतील.		PSO 1, PSO 2, PSO 3	
	CO 4. विद्यार्थ्यांना नव्वदोत्तरी साहित्याचे मूल्यमापन करतील.		PSO 1, PSO 2, PSO 3	
Content:		No of hours	Mapped to CO	Cognitive Level
Module 1:	1. नव्वदोत्तरी मराठी साहित्य – पार्श्वभूमी व स्वरूप 1.1. नव्वदोत्तरी साहित्याची सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय पार्श्वभूमी 1.2. जागतिकीकरण आणि नव्वदोत्तरी कालखंड 1.3. नव्वदोत्तरी साहित्यातील उत्तरआधुनिकतावाद	15	CO1, CO2	K1, K2
Module 2:	2. नव्वदोत्तरी मराठी साहित्य 2.1. नव्वदोत्तरी कथा 2.2. नव्वदोत्तरी कविता 2.3. नव्वदोत्तरी कादंबरी 2.4. नव्वदोत्तरी नाटक	15	CO1, CO2, CO3	K1, K2, K4
Module 3:	3. साहित्यकृतींचा अभ्यास (कथा आणि कविता) 3.1. इडा पीडा टळो – आसाराम लोमटे 3.2. पायी चालणार – प्रफुल्ल शिलेदार	15	CO1, CO2, CO3, CO4	K2, K3, K4, K5, K6
Module 4:	4. साहित्यकृतींचा अभ्यास (कादंबरी आणि नाटक) 4.1. नातिचरामि – मेघना पेठे 4.2. काय डेंजर वारा सुटलाय! – जयंत पवार	15	CO1, CO2, CO3, CO4	K2, K3, K4, K5, K6
Pedagogy:	व्याख्यान, गटचर्चा, सादरीकरण, मुलाखती, चर्चासत्रे, आंतरजाल स्रोतांचा वापर इत्यादी.			

**References/
Readings:**

1. बनसोड, प्रवीण, शांतरक्षित गावंड. जागतिकीकरण व ग्रामीण साहित्य. कीर्ती प्रकाशन, औरंगाबाद. २००७.
2. सं. राजपुरे – तापस, पुष्पलता. १९८० नंतरचे स्त्री निर्मित कथनपर साहित्य. शब्दालय प्रकाशन, डिसेंबर २०१०.
3. संपा. शहा, मृणालिनी, विद्यागौरी टिळक. आधुनिक मराठी साहित्य आणि सामाजिकता. पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. २००७.
4. रामटेके, भूषण. जागतिकीकरण आणि साहित्यसमीक्षा. युरो वर्ल्ड पब्लिकेशन, नागपूर. २०१९.
5. सुरवडे, मनोहर. १९८० नंतरची ग्रामीण कथा. बळीवंश प्रकाशन, नांदेड. प्रथमावृत्ती २०१०.
6. शोभणे, रवींद्र. जागतिकीकरण समाज आणि मराठी साहित्य. विजय प्रकाशन, नागपूर. २०११.
7. संपा. जाधव, रा. ग. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास. खंड सातवा. भाग तिसरा. महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे २०१०.
8. कदम, मीना. नव्वदीनंतरच्या ग्रामीण कथेतील परिवर्तनवादी विचार: एक अभ्यास. पीएच.डी. प्रबंध, जानेवारी २०१८.
9. नन्नवरे, भाऊसाहेब मुरलीधर. १९८० नंतरच्या महानगरीय मराठी कथेचा अभ्यास. पीएच.डी. प्रबंध, जुलै २०१९.
10. थिड्डे, लक्ष्मण. १९९० नंतरच्या ग्रामीण व दलित साहित्याचे बदलते स्वरूप. लुलू पब्लिकेशन, २०२०.